

Sepedi

MOTŠHELOPHAHLOGAE

TLHAHLI E BOHLOKWA YA MOTŠHELO

Follow us on

25 YEARS
ANNIVERSARY
1997 - 2022
At Your Service

SARS
At Your Service

LETLAKALA LA TLHAHLI YA MOTŠHELOPHAHLOGAE YA DIKGWEBO TŠE NNYANE

Na Motšhelophahlogage ke eng?

Motšhelophahlogae ke makgetho a go rarela, dilevi le metšhelo yeo e lefišwago go ditšweletšwa tše dingwe tše di tšweleditšwego mo gae le dithoto tša tlišogae, tše di dirišwago ka Afrika Borwa. Molao o na le dipeelano bakeng sa dithoto tše dingwe tše di tšheledišwago fao di tšweletšwago

Nepo ya go oketša ditseno tša Motšhelophahlogae ke go lefela ditshenyagelo tša mmušo tša thuto, dintlo, maphelo, bjale le bjale, ka tekanyetšo ya ngwaga ka ngwaga. Nepo e nngwe ke go diriša motšhelo bjale ka sedirišwa sa go se tlhohleletše tirišo ya ditšweletša tše dingwe tše di nago le kgonagalo ya go gwahlafatša maphelo a badudi le tikologo. Mo tlase go na le makgetho a Motšhelophahlogae le di levi.

1. Makgetho a motšhelophahlogae a lefišwa gohole ka dinageng tša Southern African Customs Union (SACU), tše di lego Botswana, Lesotho, Namibia, Eswatini le Afrika Borwa South Africa. Tekanyo ya makgetho yeo e dirištšwego go ditšweletšwa tše di laeditšwego tša ka Afrka Borwa go selete ka moka sa ka SACU .

Makgetho a motšhelophahlogae ao a tšheledištšwego go ditšweletšwa tše di laedišwego ka go Seripa sa 2A sa Šetšulu ya Nom.1 go Molao wa Khasetomo le Motšhelophahlogae , 1964, (Molao), e lego:

- » Bjala bja Setšo sa ka Afrika le puwera ke bjala bjo bo dirilwego ka lekebu la mabele la go bedišwa ka senotagi sa maatla a go se fete 3, 5 % ka bokaalo bjo bongwe le bjo bongwe.
- » Bjala bja go ritelwa ka lekebu (bjala bja go dirwa ka lekebu la go bedišwa ka senotagi sa maatla a magareng ga 3 go ya go 6 % ka bokaalo bjo bongwe le bjo bongwe)
- » Beine le Beine ya go dirwa ka metswako ya dipaese (Vermouth)

- Dibeine tša go se tlhohlwe (tlhago) le dibeine tša go dirwa ka metswako ya dipaese tše di dirilwego ka pidšo ya tlhago ya diterebe/tšusi ya diterebe tše di tala tša tlhabošo, ka maatla a senotagi sa bonnyane bja bokaalo bja 4.5 % , eupša bo sa fetiše bokaalo bja 16.5 %.
 - Dibeine tša go tlhohlwa le dibeine tša go dirwa ka metswako ya dipaese tša go dirwa ka tlaleletšo ya dibeine tša go galaka go beine ya go se tlhohlwe (ya tlhago) le beine ya go dirwa ka metswako ya dipaese, go maatla a senotagi a bonnyane bja bokaalo bja 15% eupša bja go se fetiše bokaalo bja 22%.
 - Dibeine tša go thanya le dibeine tša go dirwa ka metswako ya dipaese tše di hweditšwego ka go oketša kgatelelo ya dibeine tša to tlhohlwa (tša tlhago) le beine ya dipaese ka tekanyo ya 300kPA ge e bolokilwe ka 20°C.
- » Ditagi tše dingwe tša go bedišwa (tše di dirilwego ka dikenywa tša go bedišwa (go sa akaretšwe diterebe), mabele goba mamepe, tše di ka tswakwago le ditagi tše dingwe. Ditagi tše dingwe tša go se tlhohlwe tša go bedišwa gantši di na le maatla a tagi go tloga ka 2.5% go ya go 15% ka bokaalo bjo bongwe le bjo bongwe, gape ge ditagi tša go galaka tša go tlhohlwa di na le maatla a tagi a go tloga ka bokaalo bja 15% go ya go 23%).
- » Ditagi tša go galaka le ditagi tša monkgo wa go galaka (tše di dirilwego ka beine ya go timolwa go beine, mabele, dikenywa, mmoba, bjale bjale. bakeng sa maatla a itšenga a tagi a maatla a bokaalo bja 40%. Gape yeo e dirilwego go tšwa go tagi ya kenywa yeo e bedišitšwego, ka digalaki tše di tlaleeditšwego bakeng sa maatla a tagi go tloga ka bokaalo bja 15% go ya go 23%).
- » Ditšweletšwa tša petroleamo (mohlala petrole, tisele, ketšišo ya-tisele.).
- » Ditšweletšwa tša motsoko (disekerete, disekerete tša metsoko, disikara, dipeipi tša motsoko, dipeipi tša meetse tša motsoko,- hubbly bubbly, ditšweletšwa tša motsoko tša go fišeletšwa bjale bjale.).

Makgetho a motšhelophahlogae a Ad Valorem ke metšhelo yeo e tšheledišwago go ya ka boleng bja dithoto gomme metšhelo ye e tšhelelwgo go dithoto tše di laeditšwego go Seripa sa Part 2B sa Šetšulu ya Nom.1 ya Molao, go akaretša:

- » Dielektroniki le dipapadi
- » Diaparo tša matlalo a maboya
- » Dikhosmetiki le diphefumu/dinkgišamonate
- » Dithuthupiši/dilakalaka le dithunya
- » Diselefounu
- » Difatanaga

Makgetho a motšhelophahlogae a kgethegile go ya ka dinaga tša maloko a SACU.

Makgetho a motšhelophahlogae ao a tšhelelwago ka Afrika Borwa

Levi ya makhura go ditšweletšwa tša petroleamo yeo e tšhelelwago go dithoto tše di laeditšwego go Seripa sa 5A go Šetšulu ya Nom.1 ya Molao.

Levi ya Road Accident Fund (RAF) go ditšweletšwa tša petroleamo tše di tšhelelwago go dithoto tše di laeditšwego go Seripa sa 5B sa Šetšulu ya Nom.1 ya Molao.

Levi ya Tikologo yeo e tšhelelwago go dithoto tše di laeditšwego go Karolo ya maleba, bjale ka ge go laeditšwe mo tlase ga Seripa sa 3 sa Šetšulu ya Nom. 1 ya Molao. Ka magoro ao a latelago:

- Mekotlana ya diplastiki yeo e laeditšwego le mekotlana ya go letla (Karolo ya A ya Seripa sa 3)
- Tšenereita ya mohlagase go tšwa go methopo ya go mphsafala (Karolo ya B ya Seripa sa 3)
- Mabone a mohlagase a go tlatšwa (Karolo ya C ya Seripa sa 3)
- Ditokollo tša Carbon dioxide (CO₂) tša difatanaga tše dimpsha (Karolo D ya Seripa sa 3)
- Dithaere (Karolo ya E ya Seripa sa 3)
- Ditokollo tša Carbon dioxide ya go lekana le kgase ya ntłotala (GHG) (Karolo ya F ya Seripa sa 3)

Levi ya Tšwetšopele ya Maphele yeo e tšhelelwago go dithoto tše di laeditšwego go Karolo ya maleba, bjale ka ge go laeditšwe mo tlase ga Seripa sa 7 sa Šetšulu ya Nom. 1 ya Molao. Ke magoro ao a latelago:

- Dino tša swikiri (Karolo ya A ya Seripa sa 7)
- Dipeakanyo le ditswakwa tša go dira dino tša swikiri (Karolo A ya Seripa sa 7)

Levi ya kišontle ya taemane go ditaemane tše di sa pholešwago tše di tšwago ka Afrika Borwa

Motšhelo wa banamedi ba sefofane

Levi ya International Oil Pullution Compensation Fund (IOPCF)

Ka fao o ka laesensago/ngwadišago bakeng sa Motšhelophahlogae

Pele ga ge mogwebišani ofe goba ofe a ka rekiša dithoto tše di swanetšego go lefelwa makgetho a motšhelophahlogae goba di levi, Dikarolo tša 59A le 60 di balwa le melao ya yona ya Molao wa Khasetomo le Motšhelophahlogae, kgopela bagwebi gore ba ngwadiše goba ba hwetše laesense ya go tšweletša goba ntlophatlo, ka go tlatša difomo tša kgopelo tša maleba le ditlhomelo (bjale ka ge go ngwaletšwe go melao ya 59A le 60) gomme di romelwe gommogo le ditokumente tša thekgo, go lekala la kgauswi la Khasetomo le Motšhelophahlogae.

Fomo ya Ngwadišo ya letsogo le laesense (DA 185) le ditlhomelo tša maleba le ditokumente tša thekgo bjale ka ge go laeditšwe, go ya ka molawana wa 59A le 60 wa Molao wa Khasetomo le Motšhelophahlogae.

- » Fomo ya levi ya kišontle ya ngwadišo bakeng sa taemane (DL185) le ditokumente tša thekgo bjale ka ge go laeditšwe, go ya ka karolo 2 ya Molao wa Levi ya Kišontle ya Taemane (Taolo) wa 2007.
- » Kgopelo ya agente ya go ngwediša / khansela goba go fetoša dintlha tše di ngwadišitšwego (APT101) bakeng sa Motšhelo wa Banamedi ba Sefofane, go ya ka molawana wa 47B wa Molao wa Khasetomo le Motšhelophahlogae.
- » Kgopelo ya Modiriši ya go ngwadiša / khansela goba go fetoša dintlha tše di ngwadišitšwego go fomo ya (APT102) bakeng sa Motšhelo wa Banamedi ba Sefofane, go ya ka molawana wa 47B wa Molao wa Khasetomo le Motšhelophahlogae.

Morago ga go laesensa le ngwadišo, SARS e ka kgetha moemedi wa maleba go tlhongwa bjale ka moreki.

Diphokotšo le ditefelamorago tša di Levi le Makgetho a Motšhelophahlogae

Šetšulu ya Nom. ya 6 ya Molao e laetša diphokotšo tša ditefelamorago tša makgetho a motšhelophahlogae, makhura, Sekhwama sa Dikotsi Mebileng, di levi tša tikologo le tšwetšopele ya maphelo.

- » Ge eba ditšweletšwa tše di tšehelewago makgetho di a dirišwa go ya ka Šetšulu ya Nom. 6 ya dipeelo tša Molao, ditšweletšwa tše bjalo di ka amogela karolo goba phokotšo ka botlalo ya lekgetho/levi.
- » Go šoma ka ditšweletšwa tše dingwe, bagwebi ba ka kgopelwa go ngwadiša bjale ka badiriši ba phokoletšo. Mohlala, ge go šongwa ka digalaki bakeng sa tirišo go tšweletšo ya ditšweletšwa tša intasteri goba tše di sego tša madila, dingwadšo di a hlokega go ya ka phokotšo yeo e dirišwago ya Šetšulu ya Nom. 6.

Dingwalwa kakaretšo go Šetšulu ya Nom. 6 di laetša dikarogo go ngwadišo bjale ka ge e laeditšwe ka go molawana wa 59A wa Molao bakeng sa dithoto tše di amogetšwego ka fase ga phokoletšo goba tefelamorago ya lekgetho, go ya ka karolo efe goba efe ya Šetšulu.

Na go ka direga eng ge eba ga o obamele dinyakwa tša motšhelophahlogae?

- » Dikotlo di tla lefišwa go ya ka Molao.
- » Go tla kolekwa makgetho ao a šaletšego morago, di-levi le ditswala.
- » Go ditšweletšwa tše dingwe, (SARS e ka tsea thoto go fihlela ge sekoloto se lefelwa) di ka bewa go metšhene le didirišwa.

Go hwetša tshedimošo enngwe, o ka –

- » Etela Letlakala la Dikgwebo tše Nnyane gomme o šupetše go letlakalana la Bagwebi le Baeti.
- » Ka tlhatlolano o ka etela letlaka la Khasetomo le Motšhelophahlogae gomme o kgethe Motšhelophahlogae ka fase ga Khasetomo le Menyu wa Motšhelophahlogae go websaete ya SARS go www.sars.gov.za.

DISCLAIMER: The information contained in this leaflet is intended as guidance only and is not considered to be a legal reference, nor is it a binding tariff determination or ruling. The information does not take the place of legislation, and readers who are in doubt regarding any aspect of the information displayed in the leaflet should refer to the relevant legislation, or seek a formal opinion from a suitably qualified individual.

Contact Us

e-Contact

Visit the Small Business
page on the SARS website
www.sars.gov.za

Book an appointment on
www.sars.gov.za

SCAN ME

Follow us on

2022